

3 Академічна премія —
на потреби воїнів
СТОР.

5 Війна змусила його
сказати «Так!»
СТОР.

7 Про американку
Лізу Мірковську
СТОР.

«Незвичка» війни на відстані одного кліка...

В улюблену кросівку, себто країну, набралось стільки камінців-переживань, що, здається, нікуди втиснути ногу. Кроки стають важчими; сильніше болить кожна частина тіла за всі зруйновані життя наших міст; клітини шкіри відчуттів хочуть бодай приміряти носорожачу... Важливо протистояти ще одному монстрові — звичці до воєнних дій. За 155 днів та навчилася потрібних прийомів, аби ми поволі забували про неї. Головне — не брати небезпеку за руку, не годувати печивом і в жодному разі не опинятися пліч-о-пліч. Війна не повинна відходити на периферію уваги. Човен байдужості завжди вутлий. Як у нього не втрапити, навіть якщо на буденному морі дуже штормить, — знають у ГО «Волонтеріат УжНУ». Наче й продовжують працювати за певними ритмами, що вже не відбивають вібраціями, від яких паморочиться, зате розважливо й із добрячим хрускотом щодня ламають стереотип «ми звикли».

Якість переживань за свою державу вимірюється різними одиницями: годинами промоніторених новин, вагою проплаканих серветок, різкістю вилитих відер радості за малими й більшими перемогами, зосередженим витиранням пилу з раритетів мікрофіброю глибокого занурення в уроки минулого, зрештою, кількістю донатів на ЗСУ, довжиною терпіння проведених благодійних акцій, кілограмами ентузіазму й деками смі-

ливості. «Здобувши статус громадської організації, удалося виграти вже багато міжнародних проєктів. Зокрема, відкрили дитячий простір переселенцям (читайте на стор. 5 — прим. авт.); закуповуємо обладнання для коворкінгу, що створений для науковців та студентів, котрі проживають у гуртожитках університету та в місті загалом; закупили деяку техніку, засоби гігієни... Багато працівників вишу нині на фронті. Безпосередньо від них маємо інформацію про потреби. Ось, до прикладу, придбали кілька потужних дронів, тепловізорів, ноутбуків, павербенків, одяг тощо», — мовить помічниця ректора, голова правління ГО «Волонтеріат УжНУ» Крістіна Товт.

Водночас в організації зізнаються: акцітаж збору гуманітарних вантажів дещо спав. Проте є постійні партнери, зокрема із-за кордону, а також інші меценати, котрі весь час забезпечують допомогою, яку розподіляють у двох приміщеннях хабу. Більше про його роботу розповідає волонтер, доцент кафедри кібернетики і прикладної математики Юрій Млавець: «Одна частина — місце, де можна отримати одяг, покривала, засоби гігієни, ліки... Переселенці заходять до нас і беруть, що необхідно. Також збираємо те, чого потребує 128 гірсько-штурмова бригада. До прикладу, їжу швидкого приготування, тривало зберігання, медикаменти тощо».

Крім того, ГО «Волонтеріат УжНУ» ого-

лосила безстроковий збір дитячих малюнків і листів для військових. Ініціаторка акції — доцент кафедри міжнародних студій та суспільних комунікацій Ганна Мелеганіч. «У мене чоловік на Сході України. Запевняє: захисникам важливо розуміти, що їх чекають, підтримують, зрештою, є ті, заради кого вони воюють. Надзвичайно цінні дитячі малюнки, листи. Коли військові отримують посилки з різною допомогою, перше, чому радіють, — такій творчості. Саме листи надихають, додають сили й віри. Тож ми оголосили безстрокову акцію зі збору листів і малюнків. Формат не має значення. Приносити роботи можна з 8 до 17:00 на перший поверх ректорату УжНУ та залишати у волонтерському хабі. До речі, це — і виховний аспект ініціативи: діти, долучаючись до подібної справи, теж краще усвідомлюють цінність очікуваної перемоги».

Українців не розбити на друзки нічим, адже в ДНК закладено прагнення допомагати. Притому згуртовано. Ось днями на прохання евакуйованих із сім'ями дітей із Маріуполя, котрі через війну опинилися в Греції, у ректораті альма-матер зібрали й відправили близько 50 кг українських книжок, чим зі своїми студентами (на фото одна з них — Юлія Цоклан) переймалася Наталія Попович, викладач кафедри полікультурної освіти та переклада. Щосуботи випускниця відділення журналістики Юлія Дуб улаштує в Ужго-

роді #плантгуманітарку — благодійний ярмарок (востаннє збирали кошти на придбання авто для військових): містятися приносять рослини, якими готові поділитися, а ті, хто нині далеко від рідного дому, можуть безкоштовно (або за добровільну пожертву для військових) обрати собі нового друга з представників флори й створити затишок у тимчасовому житлі. Доцент кафедри зоології Оксана Станкевич-Волосянчук долучена до «Зелених канікул» від ГО «Екосфера»: навчально-відпочинково-екопросвітницької ініціативи для внутрішньо переміщених дітей. Ботанічний сад нашого вишу часто показує всі принади світу природи вимушеним переселенцям (зокрема, з ініціативи БФ «Карітас-Caritas» Мукачівської греко-католицької єпархії)...

Усе перелічене вище — лише частина того, що діється в альма-матер. Продовжуємо щодня перевіряти на ознаки життя свою «незвичку» до війни, усвідомлюючи: вона на відстані одного кліка в інтернет-магазині акційних пропозицій слабкості. Утім, із нашого кошика підтвердженими є тільки платежі на підтримку ЗСУ й переселенців. Адже так хочеться викинути каміння війни з тих надто зручних і безмірно улюблених кросівок своєї країни, міцно стояти на ногах миру та в затишному взутті підкорювати свої вершини...

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

Вступайте та навчайтесь!

О хочим здобувати фах за денною формою на основі повної загальної середньої освіти важливо знати, що 1 липня 2022 року стартувала реєстрація електронних кабінетів та завантаження туди документів. Прийом заяв розпочинається 29 липня. Завершується:

– о 18:00 8 серпня – для тих, хто подає документи на основі індивідуальної усної співбесіди, творчих конкурсів;

– о 18:00 23 серпня – для абітурієнтів, котрі хочуть навчатися за результатами національного мультипредметного тесту, ЗНО за 2019–2021 роки, творчих конкурсів, що складалося з 1 до 18 липня.

О хочим вступати до магістратури:

Для вступу на бюджет та контракт за спеціальностями

«Право», «Міжнародне право» необхідно подати результати магістерського комплексного тесту (МКТ).

Аби опанувати (за бюджетом і контрактом) спеціальності галузей знань «Соціальні та поведінкові науки», «Журналістика», «Управління та адміністрування», «Публічне управління та адміністрування», «Міжнародні відносини» (крім спеціальності «Міжнародне право»), необхідно скласти магістерський тест навчальної компетентності (МТНК), крім того, фаховий іспит в УжНУ.

Щоб здобувати освіту за іншими спеціальностями, потрібно подати результати фахового іспиту в нашому виші (бюджет) або мотиваційний лист (контракт).

Із 27 червня до 18:00 18 липня триває реєстрація для складання МКТ та МТНК. Із 10 до 17 серпня

– основна сесія МКТ і МТНК, додаткова – із 7 до 10 вересня;

Із 1 серпня починається реєстрація електронних кабінетів.

Подати заяви можна із 16 серпня. Завершуються терміни вступу:

23 серпня – для тих, хто подає документи на основі індивідуальної усної співбесіди (замість МТНК або МКТ), 15 вересня – для осіб, котрі хочуть вступати за результатами МТНК, МКТ чи тільки фахового іспиту, який мають скласти в альма-матер.

Рейтингові списки на бюджет очікуйте не пізніше 20 вересня;

Зарахування відбудеться: на бюджет – 25 вересня; на контракт – не пізніше 30 листопада.

За інформацією Приймальної комісії підготувала

Тетяна ЛЕСЮК,
«Погляд».

Відійшла в засвіти Євгенія Погоріляк

ко-математичного факультету УжДУ. 1962-ого завершила навчання з відзнакою, у цьому ж році почала працювати лаборанткою, згодом – викладачкою кафедри загальної математики. А з 1966 р. – уже аспірантка кафедри загальної математики зі спеціальності «Вища алгебра».

Потім обіймала посади старшої викладачки кафедри алгебри, доцентки кафедри алгебри. Євгенія Яківна викладала аналітичну

геометрію, алгебру і теорію чисел; крім того, читала курси за вибором: «Теорія груп», «Елементи теорії полів та кілець». Співчуваємо рідним та близьким із приводу втрати.

Народилася Євгенія Яківна 21 березня 1940 року в Макіївці, що на Донеччині. Після закінчення Ужгородської середньої школи № 2 вступила на математичне відділення фізи-

ко-математичного факультету УжДУ. 1962-ого завершила навчання з відзнакою, у цьому ж році почала працювати лаборанткою, згодом – викладачкою кафедри загальної математики. А з 1966 р. – уже аспірантка кафедри загальної математики зі спеціальності «Вища алгебра». Потім обіймала посади старшої викладачки кафедри алгебри, доцентки кафедри алгебри. Євгенія Яківна викладала аналітичну геометрію, алгебру і теорію чисел; крім того, читала курси за вибором: «Теорія груп», «Елементи теорії полів та кілець». Співчуваємо рідним та близьким із приводу втрати.

Тетяна ЛЕСЮК,
«Погляд».

Із турецьким послом говорили про наболіле

На одній з онлайнплатформ студенти факультету історії та міжнародних відносин Ужгородського національного університету зустрілися з послом України в Туреччині Василем Боднарем. Модерували зустріч професор кафедри міжнародних студій та суспільних комунікацій Ігор Тодоров і доцент цього ж підрозділу Михайло Шелемба. Незважаючи на те, що захід організував вищезазначений факультет, долучитися міг будь-хто, адже покликання розмістили у відкритому доступі.

Учасники розглядали різні питання, як ось позицію Ту-

реччини в повномасштабній війні України з росією, про відносини з нами, реалізацію міжнародної політики в певному регіоні тощо. Крім того, пан Василь розповідав і про своє життя, кар'єрне зростання, роботу послом.

Також студенти ставили запитання гостеві. Особливо цікавилися цінами на проживання, освітою в Туреччині, економічними відносинами з Україною. А на запитання: «Чому турецький уряд заборонив своїм громадянам воювати в складі ЗСУ?» В.Боднар відповів: «Це дійсно проблема, ми на початку війни відразу створили запит на формуван-

ня добровольчого батальйону. І нам таке питання закрили вже через тиждень. Річ у тім, що, за місцевим законодавством, у конкретному випадку йдеться про найманство, заборонене кримінальним правом. І хоч громадяни Туреччини все ж потрапляють до України й пробують іти на службу до міжнародного легіону, але формально ця справа є для них забороненою».

Загалом зустріч була цікавою, динамічною, а тому півтори години спілкування минули надто швидко.

Марія КЛЮЧАК,
студентка
відділення журналістики.

Тарас Гряділь:

«Хочеться, щоб рада працювала на стовпах демократії, прозорості, міждисциплінарних зв'язків»

Середина липня стала таким собі екватором змін для творців сучасного наукового середовища альма-матер. Під час засідання бюро Ради молодих вчених УжНУ обирали керівника.

Серед трьох кандидатів найбільше голосів мав Тарас Гряділь, асистент кафедри терапії та сімейної медицини факультету післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки (був головою ради молодих учених цього підрозділу з 2019 року), асистент кафедри внутрішніх хвороб медичного факультету #2.

Новий очільник має чимало планів, які прагне втілити на посаді. «Спершу хочу привести до ладу й повноцінне функціонування бюро Ради молодих вчених, залучивши до цього членів факультетських рад; а також нашу вебсторінку, аби частіше оновлювалась з актуальною інформацією. Важливим напрямком вважаю налагодження вже наявних міждисциплінарних зв'язків між молодими науковцями різних структурних підрозділів альма-матер та з колегами інших ЗВО України й закордону.

Крім того, прагну забезпечувати систематичне навчання представників Ради стосовно академічної доброчесності, інструментів молодого науковця, інформаційної підтримки, опанування кращих практик тощо. Упевнений: Рада повинна активно шукати додаткові джерела фінансування (індивідуальні та колективні гранти), міжурядові проекти, які можна імплементувати в УжНУ, Ужгородській громаді, у Закарпатській області, в Україні й на індивідуальному рівні. Також переймаюся співпрацею з Радою молодих вчених при МОН, лобюванням інтересів науковців рідного вишу. Ще буду сприяти тому, аби більше висвітлювали дослідницькі здобутки та втілювали їх із монетизацією (насамперед через відкритий діалог: влада – бізнес – учені). Ну й звісно, активно продовжуватимемо волонтерити задля перемоги України проти російської агресії», – розповів для «Погляду» Т.Гряділь. І резюмував: «Хочеться, щоб Рада працювала на стовпах демократії, прозорості, міждисциплінарних зв'язків».

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

Поради абітурієнтам

Як не прогадати з вибором при вступі до вишу?

Уже вчорашніх школярів виникає чимало запитань щодо вступу до ЗВО. Я з допомогою колег провела невелике опитування серед студентів і обрала 10 порад, які, сподіваюся, допоможуть абітурієнтам із вибором вишу, спеціальності та проллють світло на деякі моменти, пов'язані зі вступом.

1. Передусім зберіть повний пакет документів. Перелік можна знайти в описі кожного вишу. Але завжди уточнюйте в приймальній комісії, які ще документи необхідні для вступу до конкретного закладу освіти.

2. Не бійтеся творчих конкурсів і співбесід. Чим краще розкриєте свій потенціал, продемонструєте комунікабельність та бажання вчитися, тим більша ймовірність посісти вищу позицію в рейтингу.

3. Спробуйте вступати одразу до кількох закладів. Більше спроб – більше шансів! Головне – розрахувати час і сили так, аби встигнути на всі іспити.

4. Пам'ятайте про пільги. Пільговики отримують державні місця поза конкурсом.

5. Реально оцінюйте шанси. Конкурс зростає щороку. Обирайте такі заклади освіти, на які вистачить сил, знань та балів.

6. Не бійтеся помилок. У процесі навчання може трапитися переломний момент в осмисленні майбутнього. Не лякайтеся! Це свідчить про те, що ви змінюєтеся як особистість. У такому випадку ми радимо добре обдумати подальші кроки та прислухатися до бажань. Можливо, у вас буде шанс перевертисися чи заново вступити за іншою спеціальністю.

7. Територіальне питання. Якщо вирішили навчатися в певному місті чи навіть країні, то заздалегідь розвідайте умови проживання.

8. Добре обдумайте та оберіть форму навчання. Денна підходить тим, хто готовий присвячувати навчанню більшість часу. Заочна – хто планує паралельно займатися іншою діяльністю. Але варто розуміти, що такий спосіб здобуття фаху потребує самостійного опанування великого обсягу матеріалу, який стаціонарно можна опрацювати колективно й разом із викладачами.

9. Ви маєте право навчатися на двох факультетах одночасно. Звичайно, якщо маєте час і сили. Є змога подавати документи водночас і на денну, і на заочну форми. Випадає паралельно здобувати фах на різних факультетах / у вишах за згодою декана основного підрозділу, яку керівник дає на підставі рекомендації випускової кафедри з головної спеціальності. Краще вступати так на 3 курсі, коли студенти вже можуть мати вільне відвідування лекційних занять та необхідний досвід життя в ЗВО. Тут важливо пам'ятати: здобувач фаху повинен виконувати навчальний план незалежно від інших видів діяльності.

10. Не бійтеся іспитів. Пам'ятайте, це не покарання, не страшний сон, а тільки ваш квиток для продовження неймовірно цікавої мандрівки студентським життям, яке слугує дорогою в майбутнє. ЗНО (у 2022 році – мультипредметний тест); вступні іспити та конкурси – лише показники вашої підготовки до вступу.

Бажаємо успіхів і чекаємо, звичайно, у великій дружній родині під «прізвиськом» УжНУ! Наш виш має що запропонувати. Обирайте!
Богдана СЛЕК,
студентка
відділення журналістики
(заочна форма навчання).

Згладити гострі кути за круглим столом

В УжНУ порушували проблеми працевлаштування жінок-переселенок

Розв'язувати питання не на рівні пачки макаронів. Таке амбітне завдання поставив перед собою круглий стіл «Можливості та виклики працевлаштування для жінок із числа внутрішньо переміщених осіб у Закарпатській області». Захід не випадково відбувся в стінах Ужгородського національного університету. Як зазначила Мар'яна Колодій, директорка Центру гендерної освіти при УжНУ, наш виш забезпечує житлом внутрішньо переміщених осіб, може долучитися до програм перекваліфікації чи сертифікації та й загалом узяти участь у вирішенні окреслених на заході проблем.

Тема зібрання справді актуальна. Адже серед внутрішньо

переміщених осіб у краї – більшість жінок. І їхня інтеграція в життєве середовище Закарпаття з надто чутливим питанням безробіття особливо важлива.

Отож представники органів влади, місцевого самоврядування, депутатського корпусу, громадських організацій, міжнародних донорських фондів обговорили чимало питань. Від забезпечення соціальних потреб – до досвіду в реалізації ініціатив із працевлаштування жінок-переселенок.

Учасники круглого столу сподіваються і на фрагментарні, і на системні рішення. А для цього планують серію подібних заходів.

Володимир ТАРАСЮК,
«Погляд».

Легідні 85 Оксани Лютої

Ювілейна дата відомої бібліографки альма-матер

Оксана Люта народилася 3 серпня 1937 року в селі Верхне Синьовидне, що на Львівщині. Мала 13 братів та

сестер, сама ж ювілярка була восьмою дитиною. Любов до книжки виявила змалку. У п'ять років навчилася читати, букварем став «Кобзар». Закінчила десятирічку в рідному краї, згодом подалася до Києва і в 1956 році випустилася з Республіканської книго-торгової школи. Будучи дипломованою продавчиною, дістала направлення до Закарпаття. Спершу підкорювала Рахів, потім – Сваляву, і нарешті – Ужгород. Працювала не аби де, а в знаменитій книжковій крамниці «Кобзар» (очевидно, любов до Шевченка й тут допомогла).

«На цій роботі дівчина мала добру славу, бо вмiла торгувати книжками. Коли якогось видання крамниця отримала обмежену кількість примірників, то вона знала, кому таке видання вкрай необхідне й принесе найбільшу користь. Тому вона мала чимало відвідувачів – науковців університету, вчителів, журналістів, письменників... Від таких урядних покупців Оксана отримала понад 300 книг із дарчим написом», – згадує Юрій Керекеш, член Закарпатської організації Національної спілки письменників України, лауреат премії ім.Ф.Потушняка у виданні «Бібліограф Оксана Люта».

Після заміжжя О.Люта розпочала навчання на заочному відділенні філологічного факультету нашого вишу. У 1971 році отримала диплом за спеціальністю вчителя української мови та літератури. Вела активну громадську діяльність. Була членом таких організацій, як: Союз Українок, Товариство імені Олени Теліги, ВУТ «Просвіта» ім. Т.Шевченка, греко-католицька церковна громада.

У тому ж 1971-ому стала

частинкою УжНУ ще більше. Адже відтоді влилася в колектив університетської книгозбірні, у довідково-бібліографічний відділ. Ішла плавно, але впевнено кар'єрною драбиною. Спершу рядовий бібліограф, згодом – старший і нарешті – головний.

О.Люта приклалася до виходу у світ не одного бібліографічного покажчика. Скажімо, це: «Вам – лісохіміки» (1984), «А мова – як море» (1989), «Чумацький шлях. Професор Василь Чумак» (2000) та інші.

І сама бібліографка разом із чоловіком зібрали солідну домашню книгозбірню – понад дві тисячі примірників. Сіяли любов до друкованого слова сину та дочці, а згодом – онукам. Неодноразово О.Люту нагороджували різноманітними нагородами, що свідчить про значущість діяльності відомої бібліографки краю. Отож радо приєднуємося до вітань колег із нагоди знакового дня народження. Хай у Вашому житті буде багато тепла, усмішок, яскравих вражень!

Тетяна ЛЕСЮК,
«Погляд».

Пізнати ООН ближче...

Студенти УжНУ мали нагоду послухати доповідь радника та політичного координатора Постійного представництва України при ООН Сергія Дворника (організатором зустрічі став в. о. декана факультету історії та міжнародних відносин Віталій Андрейко).

Гість розповів про свою діяльність, кар'єрне зростання у сфері дипломатії та життєвий шлях загалом. Притому зауважив: «Робота цікава, хоч і напружена, а останні кілька місяців ще й нервова, але це та робота, якої потребує держава».

Студенти ставили запитання С.Дворнику. Наприклад, про викрадення дітей росіянами, як ООН відреагувала на повномасштабне вторгнення... Завдяки гостю здобувачі більше дізналися про специфіку праці українців за кордоном в офіційних міжнародних установах.

Марія КЛЮЧАК,
студентка
відділення журналістики.

Академічна премія – на потреби воїнів

Ужнівські фізики-ядерники переказали грошову частину своєї нагороди для потреб 15 окремого гірсько-штурмового батальйону.

Володимир Маслюк, завідувач відділу фотоядерних процесів Інституту електронної фізики НАН України, доктор фізико-математичних наук, та Олег Парлаг, старший науковий співробітник відділу фотоядерних процесів цього ж підрозділу, кандидат фізико-математичних наук, ще в 2021 році стали лауреатами Премії імені К.Д.Синельникова. Це – одна з премій НАН України імені видатних учених. Присуджують науковцям за найкращі опубліковані праці, винаходи, відкриття, які важливі для науки та розвитку економіки держави загалом.

Ужнівці отримали нагороду за важливі досягнення в галузі ядерної фізики. Як роз-

повідає В.Маслюк, свого часу Україна була лідером наукових досягнень у цій галузі. Перша стимульована ядерна реакція поділу ядра літію протонами, перший прискорювач ядерних частинок, передвісник великого колайдера в Женеві, перший патент на ядерну бомбу... Усе – український слід.

«Премія 2021 року стосувалася фундаментальних аспектів теорії нуклеосинтезу, стійкості ядерної матерії, ядерної астрофізики, фізики поділу атомного ядра, систематизації уламків поділу, із яких складається хімічний та ізотопний склад небесних тіл і нашої планети. Прикладний аспект – радіоекологія довкілля, геофізика Землі, ядерна медицина та радіаційна біологія, де широко використовуються ізотопні методи», – зазначає професор В.Маслюк.

І нещодавно під час річної

сесії загальних зборів НАН України відбулася церемонія вручення премій. Наші науковці спільно з професором Федором Іванюком (один із найрейтинговіших ядерних науковців світового рівня), завідувачем відділу теорії ядра Інституту ядерних досліджень НАН України, доктором фізико-математичних наук, отримали нагороду за цикл праць «Загальні моделі поділу та систематизації продуктів поділу атомних ядер». Згодом передали всі кошти батальйону. «Щодо рішення про пожертву

премії інших варіантів і не розглядали. Кожен громадянин України тримає свою ділянку фронту. Ми – наукову», – підсумував Володимир Маслюк.

Пишаємося не тільки здобутками ужнівців, а й таким вчинком.

Тетяна ЛЕСЮК,
«Погляд».

Відповідальний за охорону та безпеку в університеті

Нещодавно чоловік у нетверезому стані намагався потрапити до головного корпусу вишу... Це — лише один із непростих епізодів, із

якими доводиться мати справу охоронцям в УжНУ. Наприклад, Юрію Кепичу.

Працює третій рік у нашому закладі. Співрозмовник каже,

що, на щастя, таких, як вищеописана ситуація, було небагато. Проте охоронцеві в жодному разі не можна втрачати пильність. Тим паче, у воєнний час. Нерідко підозрілі особи ведуть себе доволі зухвало. А ось сучасна молодь, за словами Юрія Георгійовича, «стала культурнішою та освіченішою». І це справді втішає.

Радує й той факт, що дев'яносто відсотків опитаних студентів задоволені роботою охоронців.

А говорячи конкретно про пана Юрія, відзначають його людяність, готовність допомогти в будь-який час...

Іванна МОНДОК, Іванна НІРОДА, студентки відділення журналістики.

Ніби вчора вступили, а сьогодні вже — випускники

Завершення навчання неодмінно веде за собою підбиття підсумків. Якими вони виявилися для четвертокурсників — у запропонованій публікації.

Вівіен Монуш: «Я навчалася на факультеті іноземної філології. Відверто, у приемному шоці від того, як швидко промайнули ті неймовірні роки. Для того, щоб успішно завершити бакалаврат, потрібно було скласти два державні іспити — з англійської та німецької мов. На підготовку не витратила багато часу, адже старанно вчилася, тому зовсім не хвилювалася перед складанням підсумкових випробувань. Крім того, захищала курсову та дипломну роботи. То виявилось складнішим, адже підготувати якісне дослідження — ще той виклик. На жаль, через події в країні вручення дипломів на моєму факультеті не планується».

Ярослав Шелемба: «На факультеті міжнародних економічних відносин ми мали один загальний держіспит з історії. До нього я готувався впродовж чо-

тирьох років навчання в університеті. Перед екзаменом не хвилювався, був упевнений у своїх знаннях, але час від часу повторював матеріал. Склав успішно».

Вадим (факультет інформаційних технологій): «З одного боку, я зовсім не хвилювався, а з іншого розумів: це дуже важливий етап у житті кожного студента. До тестування особливо не готувався, бо був упевнений у здобутих знаннях та загалом успішності. Найважчий крок — дипломна робота, адже якщо її не захистиш, то доведеться це робити в зимовий період, чого, звичайно, не хотілося. Вручення дипломів, на жаль, не матимемо. Нам їх надішлють в електронному варіанті. Або можна приходити в деканат і забрати».

Андріана ТУРЯНЧИК, студентка відділення журналістики.

Мікрофон поміняти на кімоно

Про спортсменку-каратистку з... п'ятьма дипломами!

Ще під час розмови 23 лютого Ірина Годинець мала багато планів. Готувалася до змагань зі змішаних єдиноборств, що були заплановані на початок квітня. Однак події 24-ого знову все змінили. До того життями жонгулював карантин, а тепер — війна.

Володарка чорного поясу (третій дан) здобула перше місце на міжнародному чемпіонаті Японії в 2015 році. Це — один із найважливіших здобутків, які назвала співрозмовниця. Атлетка, котра ніколи не займалася лише спортом. До того була журналісткою, паралельно з карате йшла шляхом психології та фізичної реабілітології. Утім, про все поступово.

Спершу — бакалавр і магістр журналістики УжНУ. На третьому курсі паралельно вступила на факультет суспільних наук за спеціальністю «Практична психологія». Потім подалася на факультет фізичної реабілітації. А п'ятий диплом — магістр психології. Ще у 8 класі Ірина дуже цікавилася металічною астрологією, а саме: які бувають типи людей залежно від дати народження. У дитинстві в це вірила, розповідає спортсменка. А нині дякує університетові, бо спеціальності, які опанувала, допомагають у тренерській діяльності.

Змалку цілеспрямована, у спорті — поготів. Ірині медійна галузь подобалася, доки тривало навчання. Однак займатися одночасно двома абсолютно різними сферами — неможливо. Утім...

«Журналістика працює на мене й до сьогодні. Комунікативні навички й здобуті знання неабияк впливають. Із величезною радістю згадую іспити. Прекрасний викладацький колектив. Ніколи не забуду, як Галині Василівні Шумицькій разом із модулем здала шпаргалку, і викладачка показувала потім групі. Казала, що ніколи не бачила подібного. Усе чітко написано, підкреслено. Поставила «відмінно». Я обожнювала лекції Галини Валентинівни Шаповалової. Володимир Юрійович Тарасюк багато розказував із погляду практики, не лише подавав теорію. Ніколи не забуду, як їзди-

ли з ним на олімпіаду в Суми. Навіть, коли здобувала ступінь магістра із психології, приходила на філологічний, і мені було тепло на душі. Приємно згадувати той час».

Чому ж подалася до «суспільників»? Посприяло раціональне мислення. Бо прагне професійно викладати спорт. Психологія — внутрішнє бажання, адже цікавиться спортивною психологією. Жінка переконана: має бути постійний комплексний розвиток.

Усе ж як журналістка змінила мікрофон на кімоно? Ірина розповідає: «Не можу сказати, що карате — моя мрія. Коли навчалася на 2 курсі, паралельно почала працювати в рекламному відділі інформаційного каналу. Багато було роботи сидячи. Не вистачало руху в житті. Думала, що спорт — тренажерний зал. Батько сказав: знає доброго тренера з карате. Той хлопець — сьогодні мій чоло-

вік. Тато просив, аби займалася тільки для себе. Не послухала, поринула з головою в цей світ. Чим саме приваблює? Досі не можу знайти відповідь. Жодного разу не виникало думки, що треба зупинитися. Згадую, скільки пройдено, це не дає робити паузу».

Спортсменці в один день потрібно поєднувати багато обов'язків. Найважливіше для неї зараз — бути мамою. Усе інше розкладається звичним порядком. У будні спершу збирає доньку в садок. Далі або особисті тренування, або тренує когось. В обід приділяє час організації обов'язків як тренера: починаючи з забезпеченням комфортних умов та закінчуючи підготовкою учнів до змагань. Увечері знову вдосконалюється в залі. Переважно від години й більше, залежно вже від спрямування. Якщо силове — коротше. Спаринги — довше.

Нині переважно тренує жі-

нок — силовий фітнес «плюс» елементи бойових мистецтв. Із появою дочки в дитячих групах тільки на заміні (працює разом із чоловіком).

Донька вже наслідує маму, хоч має чотири з половиною роки. Уміє рахувати навіть японською.

«З одного боку, дуже хотіла б, щоб вона займалася, а з іншого — дуже не хотіла б цього. Знаю всі «плюси» та «мінуси» із власного досвіду. Прагну, аби дочка була сильною, здоровою, упевненою. Важливо, чи буде сама хотіти. До певного віку впливатимемо авторитетом. Працюючи з дітьми, бачу колосальну різницю між тими, хто займається, і тими, хто не займається спортом. Поки доньці подобається, називає «буць-карате», — додає Ірина.

Перше фото в кімоно донечці зробили ще в 12 днів, сьогодні має вже й пояс. Спортсменка

розповідає: після народження дитини змінила підхід до викладання, стала терплячішою. Розуміє, що можна вимагати, а чого не варто. Упевнена: зможе розділяти материнство та тренерські почуття.

Закарпатська обласна федерація шидокан карате — місце, де Ірина з чоловіком розвивають справу. І вірять, що із часом популярність обраного виду спорту зростатиме. Бо все життя спортсменці доводиться спарингувати з чоловіками (які вже навчилися розподіляти силу правильно). Жінок практично немає в групах, якщо є — то незбіг із погляду технічного рівня, вікового, вагового. Сподіваємося, що карате знайде гідну кількість шанувальників і на Закарпатті також. А Ірина тут обов'язково слугуватиме прикладом...

Тетяна ЛЕСЮК, «Погляд».

Війна змусила Його сказати: «Так!»

Що об'єднає давню мрію для малят ужнівців і сучасну реалію переселенців?

Війна — найбезглуздіша зміна редакції життєвого правопису. Навіть не базується на жодних правилах пунктуації (розділові знаки замінюють довгі пробіли нещадних убивств, і це виходить за будь-які поля умовного зошита), не чує благань орфоєпії у вигляді численних «save Ukraine», ні бельмеса не тямить у морфології історичної справедливості... А в диктанті щодення маємо бути особливо обачні й з орфографічними нормами: виклики, які з'являються, мов сніг на голову, уже пишуться не через «хочу», а через «потрібно» попри всі дріботіння колінами під столом невідомості. У цій публікації — розповідь про одне з таких «потрібно». Навіть якщо перед тим було «хочу». Війна не знає варіативності наголошування вимог...

Ігрова кімната для малечі ужнівців

Кілька років тому в альма-матер обговорювали ідею облаштувати ігрову кімнату для дітей, чий батьки працюють або навчаються в УжНУ. Проте, знає-

те, скількох «ні» коштує одне «так»?!. Завжди були важливі потреби: ремонт, заміна котельні, вікон тощо, які впевнено вписувалися в бюджет, змушуючи дозвілля множити на залишковий принцип. А ось війна останніх зробила першими. У виші за дуже стислі строки знайшли партнерів та відкрили дошкільний навчальний простір в одному з гуртожитків.

Першим свою раціональну руку фінансової підтримки та благодійне серце запропонував Вишеградський фонд: виділив понад 8 тисяч 700 євро на 6 місяців роботи простору (передусім для оплати годин фахівців). Мета — допомагати в навчанні, розвитку, надавати психологічну підтримку та створювати дружню атмосферу для дітей-переселенців.

Із малечю взаємодітимуть фахівці з різних підрозділів УжНУ. Серед таких — Жанна Милян із кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи. Поволі перелаштовується зі студентів на малечу. Мовить: «Переважаю будемо працювати з дошкільнятами віком 3–6 років. Із меншими, зрозумі-

ло, матимемо ігрові форми занять, а трішки старших готуватимемо до школи, адже Нова українська школа передбачає певний рівень умінь. Я — педагог-організатор у цьому просторі. Він відчинений із 9:00 до 13:00, тобто батьки, котрі трудяться чи котрим потрібно оформити документи щодо переміщення, можуть залишити дітей на наш догляд. Крім того, плануємо, що з 14:00 тут триватимуть гуртки з англійської мови, логіки та мистецтва».

Пазли склались ідеально

Карпатський фонд, що фінансує проекти з надання соціальних послуг, а з початком війни допомагає вимушеним переселенцям, виконав ремонтні роботи та закупив деяке обладнання на суму близько 8 тисяч євро.

Власне за кошти Ужгородського національного університету замінено вікна й двері. Крім того, виш запропонував педагогів і виділив приміщення. Ректор альма-матер Володимир Смоланка мовив:

«Маємо гарний приклад спільної роботи: ГО «Волонтеріат УжНУ», університет, Карпатський фонд, «Шелтер-Україна», Вишеградський фонд — усі долучилися. Для дітей організовано прекрасне приміщення. І вони вже дістають задоволення».

Узагалі ж «простір для дітей став необхідністю, коли в гуртожиток заселилися ті, хто був змушений тікати від війни, — додає помічник ректора УжНУ Крістіна Товт. — Лише в цьому гуртожитку проживає понад 150 дітей. Аби вони мали де проводити час, ми виділили колишній читальний зал бібліотеки. Із малечю на волонтерських засадах сиділи працівники студмістечка або батьки. Ми написали проект, він виграв. Так і реалізували своєрідний дитсадок».

Свято на гуртожитській «вулиці»

Останні приготування — і перші дітлахи-сміливі починають випробувати на міц-

ність та якість новий дошкільний простір. На запитання «Що найбільше тут подобається» малеча чимдуж вигукувала: «Стрибати на батуті!»

Також серед фаворитів — гра в мініфутбол, твістер і мильні бульбашки...

Поки простір допомагатиме в навчанні, розвитку, надаватиме психологічну підтримку та створюватиме дружню атмосферу для дітей-переселенців, а коли закінчиться війна — в університеті обов'язково повернуться до першопочаткової ідеї: сюди зможуть приходити малечу батьки, котрі працюють чи навчаються в УжНУ. Погодьтеся: це таки важлива складова освітнього процесу, адже коли, скажімо, мама впевнена, що залишає дитя фахівцям у спеціальному просторі, який дуже нагадує дитсадок, то може сидіти за викладацьким чи студентським столами наче в Бога за пазухою, пришитою ниткою спокою. Недарма ж університет попри все сказав «так» цьому проекту!

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

До Європи ближче з математиками

Факультет математики та цифрових технологій уміє й хоче співпрацювати з підрозділами інших країн світу.

Як відомо, раніше ФМТЦТ був одним із перших (серед факультетів УжНУ), якому вдалося реалізувати програму подвійних дипломів у співпраці з Поморською академією (Слупськ, Польща). У підсумку очоли студенти факультету після завершення

навчання в магістратурі, змогли отримати одночасно дипломи двох вишів.

Нині математикам удалося домовитися з Університетом міста Л'Аквіла (Італія)

про подібну співпрацю, яка дає можливість магістрам спеціальностей «Прикладна математика» та «Системний аналіз» здобувати одночасно освіту не лише в рідному

УжНУ, а й переймати досвід та знання в італійських колег.

Павло МУЛЕСА
заступник декана факультету математики та цифрових технологій.

Мудрий той, хто знає потрібне

Студентська практика по-своєму цікава в кожному підрозділі альма-матер. Я дізнавалася про особливості такого стажування за фахом на юридичному факультеті.

Зокрема, Марк Ердевдій, староста 2 курсу, розповів: «Перед проходженням практики ми дістали направлення в певні державні установи, такі як нотаріальна контора, прокуратура, суд... Тобто все, що вчили теоретично, тепер слід було втілювати на практиці. Усі групи отри-

мали свої завдання. Звісно, це не просто, адже документи мають певні правила занотування, тому потрібно з уважністю та старанністю виконувати роботу. Нас попросили укласти договори про оренду приміщення на 1000 квадратних метрів, про здійснення спільної інвестиційної діяльності з участю іноземного інвестора й договір підряду на капітальне будівництво. На жаль, через воєнний стан у країні не змогли безпосередньо перебувати в установах, тож

виконували завдання дистанційно. Коли тільки починали працювати, усе здавалося надто складним та незрозумілим, але в процесі розібралися! І загалом було цікаво».

Кажуть, мудрий той, хто знає потрібне. Саме завдяки професійним навичкам на практиці юристи бачать повноцінну картину обраної діяльності, відчувають фах ізсередини.

Андріана ТУРЯНЧИК,
студентка
відділення журналістики.

Англійські філологи поповнили лави ужнівських випускників

На відділенні англійської філології цього року навчалось 83 четвертокурсників. Студенти склали державне тестування, 6 із них закінчили бакалаврат із чер-

воним дипломом. 20 уже працюють за спеціальністю. Близько 30 осіб планують продовжити навчання в УжНУ, вступивши до магістратури. Також є ті, хто от-

римав диплом, але вибрав роботу онлайн або в зовсім іншій галузі.

Андріана ТУРЯНЧИК,
студентка
відділення журналістики.

Корисні справи для дітей

Уже кілька місяців «Творчі волонтери Ужгород» організовують майстер-класи та дарують малечі усмішки. На однойменній сторінці у соцмережі «Facebook» із 30 березня й досі публікують різні креативні

роботи маленьких переселенців. Основна локація – на факультеті історії та міжнародних відносин УжНУ. Також проводять екскурсії в Ботанічному саду. Якщо хтось хоче допомогти та підтримати фінансово,

може надіслати кошти за реквізитами, указаними на сторінці у фейсбуку. Не залишаймося байдужими!

Андріана СНАРСЬКА,
студентка
відділення журналістики.

Як дерева вимірювали

«юлями»...

Уявляєте височенне дерево в міському парку? Як виміряти висоту зеленого велетня? Методів кілька, проте українці – нація тих, що в будь-якій потерті часу віднайде щось геть нове й креативне. А представники нашого університету можуть стати безпосереднім утіленням ідеї.

Аби визначити висоту дерева – потрібно підрахувати, скільки в ньому поміщається Юль. Такою унікальною одиницею виміру – «юлями» – послуговується одна з волонтерських груп, яка працює над інвентаризацією дерев у Ротарі-парку. А для цього Юлю слід фотографувати біля кожного дерева. Цю місію виконує Людмила, вимушена переселенка із Сумщини, котра тимчасово проживає в одному з ужнівських гуртожитків. Мовить: «Ідею нам підказали експерти. Найбільша наша проблема – вимірювання висоти дерева. На око не вдається! Тому є декілька способів. Свій ми називаємо «метод вимірювання «юлями». Ми знаємо зріст Юлі, фотографуємо її біля

дерева, потім на телефоні вимірюємо висоту повністю дерева, а далі рахуємо, скільки в ньому поміщається Юль».

Власне Юлія Цоклан навчається на 5 курсі факультету історії та міжнародних відносин УжНУ. Переймається екологічними питаннями, тому й стала волонтеркою акції. Дівчина каже: «Долучаюся до схожих ініціатив не вперше. І в Україні, і за кордоном. Про цю акцію дізналася із фейсбуку. Ми оцінюємо тут діаметр дерева, висоту, аналізуємо крону – щоб зрозуміти, наскільки важлива зелена зона, яка є зараз в Ужгороді, для нашої громади. І чому зелені парки такі необхідні для збереження довкілля».

Інвентаризацію дерев зніціювала ГО «Форза» за проектом iTreeUA. Мета – допомогти громадянам глибше усвідомити цінність міських дерев; розуміти, де та чи інша порода краще почуває себе, як доглядати за насадженнями та власне скільки коштують екосистемні послуги, які надає кожне дерево.
Мирoslava ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

Робота чи навчання?

Студенти розповіли для «Погляду», наскільки готові працювати й здобувати фах одночасно.

Олександра Баратинець (закінчила перший курс факультету міжнародних економічних відносин): «Я хочу йти на роботу, але за умови, що матиму вихідні або ж вільний вечір, оскільки тепер літо й усе ж потрібно перезавантажитися після важкого навчального року, щоб із новими силами, натхненням, наполегливістю здобувати знання далі. Можна все, якщо дуже захотіти. Утім, розумію: і навчання, і робота забирають багато часу; але їх реально поєднувати».

Вікторія Сорокотяга (закінчила третій курс філологічного факультету): «Цього літа не працюю, оскільки ще не відкрила се-

Мета підкорюється!

Дипломна про безпритульних тварин

Одним із завершальних етапів навчання в університеті є підготовка дипломного проекту. Моя колега Антоніна Зеленецька, уже випускниця відділення журналістики, погодилася розповісти, як завдяки цій науковій роботі йшла до здобуття ступеня бакалавра...

«Масмедійний проект про безпритульних тварин: виражально-зображальний аспект» – так звучить тема дослідження. Дівчина витратила на нього безліч зусиль та часу: мала об'їздити притулки для тварин і показати, що «брати наші менші» потребують людської любові та ласки. «На Закарпатті вдалося виявити три притулки, які діють. Власне в них і відбувалися зйомки, збір інформації. Це – «Барбос» (розміщений в Ужгороді), «Кожен має другий шанс» (у Барвінку) та «Мукачівське міське комунальне підприємство контролю за тваринами», – розповіла Тоня.

У процесі роботи над проектом авторка започаткувала сторінку в одній із соцмереж, що, до речі, зібрала понад 600 підписників. Крім

того, чимало важливої інформації вдалося опублікувати на сайті відділення журналістики УжНУ. Цій спільній дипломній Антоніна та її одногрупниця завдячують своєму науковому керівникові, доценту кафедри Наталії Толочко. Випускниця також зізналася: спочатку їй було важко навчитися самодисципліни; траплялися й періоди емоційного вигорання, які призвели до перерв у професійній діяльності. Проте, бачимо, навіть такі труднощі не зламали А.Зеленецьку, котра все ж чітко прямувала до мети визначеним шляхом.

Першокурсникам і майбутнім студентам Тоня радить добре пізнати себе, обирати справу, яка приносить задоволення. На думку випускниці, не менш важливо навчитися раціонально розподіляти час та сили, щоб не доводити себе до стресів. А мета завжди підкорюється тим, хто до неї прямує!
Богдана ЄЛЕК,
студентка
відділення журналістики
(заочна форма навчання).

Знайомимось: кампейнінг

Із молодіжного табору в місті Ганновер нещодавно повернулася студентка 5 курсу УжНУ спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Наталія Деркач (на селфі – перша). Дівчина заповнила заявку (на сторінці ГО «Екосфера»), пройшла відбір, співбесіду та поїхала в пізнавальну мандрівку. Стала однією з 9 учасників, котрі вирушили до Німеччини з різних міст України. Молодь оселилася в наметовому містечку на базі відпочинку природничого центру.

«Було чудово! Особливо сподобалась атмосфера табору. А найбільше – тема: кампейнінг. Це такий інструмент, який дає можливість правильно залучати громадськість до вирішення проблем, що існують у громадах. А також ми вчилися розробляти власні кампанії, захищати права, працювати з владою, розвивати молодіжну політику тощо. Крім того, схожі заходи спростовують стерео-

типи. Ось були представники Сербії, Туреччини, Німеччини, України, звичайно, і навіть Республіки Малаві. Атмосфера мультикультуралізму показала, що насправді проблеми екології, прав людини, молодіжної політики є в кожній країні. І це варто розуміти. Табір дав нам чітке розуміння: як в Україні, так і в Німеччині, Туреччині, Сербії є куди рухатися», – розповіла Н.Деркач.

Навички кампейнінгу, яких молодь набула в Ганновері, тепер слід перевести в практичну

площину й намагатися вирішити актуальну проблему Ужгорода, пов'язану зі збільшенням кількості невідсортованого сміття.

Мирoslava ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

Від розбирання комп'ютерів до продажу книжок

На практиці в математиків...

Літо — час, коли в розпалі не лише спека, а й студентські практики. Це — можливість потрапити в колективи тих, із ким можна спілкуватися однією мовою обраної професії, а ще — закріпити вивчену впродовж навчального року теорію на практиці. Набувати навичок на факультеті математики та цифрових технологій УжНУ можна було як онлайн, так і офлайн.

Серед тих, хто хотів шліфувати навички в реальних умовах, — першокурсник спеціальності 113 «Прикладна математика» Станіслав Скорондяк, котрий розповів: «Нам пояснюють, що і як ремонтувати; до прикладу, блок живлення; як перевстановлювати «віндовс»; як збирати іншу техніку, приміром, принтери; нещодавно збирали ноутбук. Дуже цікаво!».

Серед любителів попрацювати з технікою — і дівчата. Першокурсниця Анна Дідик вникає

в тонкощі роботи з продажами й обслуговуванням техніки. «Мені найбільше подобаються процеси збирання нових, лагодження старих комп'ютерів. Ще ми вивчали про види моніторів, із чого складаються комп'ютери, принтери, як замінювати картриджі, готувати звіти, накладні тощо», — говорить практикантка.

Можливість випробувати себе в різних напрямках молоді надали в підприємстві «Інфосфера». Співзасновник — випускник факультету 1975 року Вадим Бутаков. Потім навчався в аспірантурі, працював в університеті, а в 1990-их створив «Інфосферу». «Ми й до того займалися у вищій роботі з комп'ютерною технікою. Працювали в науково-дослідницькому секторі. Створювали знімки супутників і обробляли їх», — згадує В.Бутаков. Крім того, за його словами, кілька людей, які свого часу проходили практику в «Інфо-

сфері», тепер уже — його колеги.

Аби навчально-обчислювальна практика була цікавішою, викладачі підшукали студентам різні бази для професійного стажування. «Це нескладно, оскільки майже всюди працюють випускники факультету. А часто навіть є власниками підприємств, тож готові ділитися досвідом зі студентами», — каже заступник декана факультету математики та цифрових технологій УжНУ Павло Мулеса. І як підтвердження маю змогу завітати ще до «Alva Commerce». Очікуване дежавю: співзасновник — випускник факультету 2009 року Олександр Корник. Будучи студентом, розробив сайт УжНУ. У той час мав перше місце за кількістю переглядів серед усіх вишів України.

Власне О.Корник забезпечив другокурсників спеціальностей «Прикладна математика» та

«Системний аналіз» умовами, що максимально дозволяють зімітувати реальну ситуацію виробництва ІТ-продукту від замовлення до етапу впровадження. «Я теж був студентом і розумію, наскільки важливі саме «живі» завдання. Тільки так молодь може відчутти особливості взаємодії з клієнтами, шукати модерні розв'язки й досягати конкретних практичних результатів, яких вимагають сучасні замовники», — констатує Олександр.

Тим часом в аудиторії на першому поверсі студенти демонструють результати практики. Василь Гаджега (спеціальність 113 «Прикладна математика») із командою розробляв сайт. Ділиться враженнями: «Наше завдання — розробити ресурс для купівлі різних тревел-аксесуарів, до прикладу, рюкзаків. Нам дали середовище розробки, виділи-

ли офіс та допомагали, коли виникали труднощі».

В іншій команді — своя тематика. «Ми розробляли вебсайт для продажу книжок. На цей проект нам виділили два тижні. Мене призначили проект-менеджером. Мої завдання — вносити певні зміни на сайті, контактувати з розробниками та замовником», — розповів Олег Курей (спеціальність 124 «Системний аналіз»).

Усе це — лише дві бази практик. Математики набували навичок і в командах ІТ-лідерів України: «EPAM» та «SoftServe». Як бачимо, часто звичайні навчальні стажування завершуються працевлаштуванням студентів. А згодом ті практиканти засновують власні компанії й теж готові ділитися досвідом із наступними поколіннями студентів рідного факультету.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

Американка Ліза Мірковская: увійти в історію УжНУ!

Коли зі співрозмовницею привітався, вона щиро усміхнулася й чудово українською представилася: «Добрий день. Я — зі Сполучених Штатів Америки». Далі розповіла: «У себе вдома вже здобула фах біоінженера. Захотіла стати ще лікарем. Річ у тім, що в мене мама — теж за освітою лікар. З іншого боку, я працювала в лабораторії,

...Бути американкою, приїхати на Закарпаття, здобути тут другу вищу освіту та увійти в історію Ужгородського національного університету як перша іноземна червонодипломна випускниця. Це — про Лізу Мірковскую.

яка пов'язана з ендокринологією. Це мене захопило. Потім викладала в університеті біологію й фізіологію, а це теж має стосунок до ендокринології».

Отож шлях у медицину в Лізи Мірковскої не був випадковим. А пізнання ендокринології продовжила на медичному факультеті УжНУ. Ч о м у ? М а є українські корені й хотіла, щоб діти побачили, хто вони, звідки походять. А наш заклад став у пріоритеті завдяки тому, що на одній із міжнародних конференцій мама познайомилася з лікаркою з Ужгорода. «Я тоді була ще маленькою, але запам'ятала ту дівчину як особливу: приємну, спокійну, розумну. Відтоді в моїй уяві Ужгород поставав містом на Заході України, де є

хороші лікарі», — розповіла Ліза.

І так стала студенткою УжНУ. Молодші на 10 років здобувачі фаху не були перепоною для спілкування. А підтримка батьків, чудове ставлення до іноземців в університеті й краї загалом, жадоба до навчання, бажання своїм прикладом показати дітям, що здобути вагомий результат можливо, увінчалися дипломним успіхом. Невипадково Мирослава Лендбель, проректорка з науково-педагогічної роботи, зазначила: «Ліза Мірковская — перша випускниця, котра підтвердила статус червоного диплома. Так, ми вже відмовляємося від цього статусу, але в неї майже немає оцінок «добре». Лише «відмінно». Мене також радує, що то — студентка, яка навчалася державною мовою, склала на сертифікат володіння українською на рівні С2. Я думаю, навіть не всі наші громадяни так можуть. А ще це — приклад студентки, лікаря, котра може все. Вона навчалася, виховуючи одночасно двох маленьких хлопчиків, і досягла успіхів, яких, можливо, не досягнуть люди, котрі не мають інших таких аспектів життя».

На заваді не стала навіть вій-

на. Більше того, Л.Мірковская зайняла активну проукраїнську громадянську позицію. Зокрема, за власні кошти й кошти своєї родини закупила для воїнів Збройних сил України велику кількість ліків. Випускниця зізнається: «У перші десять днів від початку війни я просто не могла вимовити жодного слова. Це не був стан страху чи переляку. Швидше відчуття на кшталт: «Як вони могли?» І я запитала батьків, чи можу розраховувати на їхню підтримку. Звичайно, вони погодилися, адже теж відчували весь той жах, який трапився в Україні. Отож витратили енону суму грошей на допомогу».

...Ліза вірить у перемогу нашої держави у війні. Як наслідок, залишилася перебувати в стінах УжНУ в статусі клінічного ординатора. Наперед не загадує, але своє найближче майбутнє пов'язує лише із Закарпаттям. Тим паче, що в ньому Л.Мірковській сподобалися культура, яка «особлива, дуже м'яка, але із сильними людьми», природа та відпочинок (надто чани — «унікальна річ, яку раніше ніде не бачила»).

Володимир ТАРАСЮК,
«Погляд».

«Пишаюся ЗСУ»

Ділилися історіями й підтримували таким чином військових жінки в Закарпатській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Ф.Потушняка. Захід «Пишаюся ЗСУ» влаштували працівники книгозбірні та громадська організація «Мегасоціум» за проектом «ВільноХаб».

Виступила й наша викладачка кафедри політології і державного управління, керівниця Центру гендерної освіти, учасниця проекту «Мегасоціум» Маріанна Колодій, яка спростувала інформаційні вкиди, що наче жінки на Закарпатті готові масово спалити військомати, аби лише не чіпали їхніх чоловіків. А далі методом вільного мікрофону учасниці ділилися історіями та підтримували одна одну.

Допомагаємо!

Організація «Волонтери Смаголіно» шукає творчих студентів різних факультетів, які бажать працювати з дітьми, ділитися досвідом та мати додатковий заробіток. А молодь УжНУ з фізичного, хімічного підрозділів та ІТФ може на платній основі працювати з дітьми-переселенцями в літньому таборі. Долучайтесь!
Андріана ШНАРСЬКА,
студентка
відділення журналістики.

Коли чудову каву подає ще й чудова бариста

В основному навчально-лабораторному корпусі УжНУ, на першому поверсі, уже довго працює кав'ярня, де щодня відвідувачі випивають близько 150 порцій кави (і це в умовах воєнного часу!)

Бариста Аліна каже, що серед 30 пропонуванних видів улюбленого напою, найуживаніша – «Арабіка Гватемала», яка має приємний аромат, із деякою кислинкою та натуральним смаком шоколаду. Дівчина до кави радить еклери з різними начинками. А взагалі, виконуючи замовлення клієнтів, любить

дарувати відчуття заряду на весь день нанесеним на пінку красивим малюнком.

Серед опитаних студентів виявилось багато прихильників кавових напоїв. Так, здобувачка фаху Анастасія розповіла, що найбільше віддає перевагу американо або рафу. Загалом відвідувачі підкреслили: одна з приємних особливостей вищезгаданої кав'ярні – чудове обслуговування та позитив баристи.

Іванна МОНДОК,
Іванна ПІРОДА,
студентки
відділення журналістики.

Спіши жити

канья, що оповилося приставкою невідомості. Пріоритети, бажання, мрії зазнали тотальної трансформації. Мимоволі розумієш: життя – насправді свічка. Її мета – догоріти, а обставини можуть випадковим (чи не дуже) подихом зробити це в якусь несподівану мить. А ми на початку, коли гніт тільки починає палати, робимо вибір, як саме горітиме.

Починаємо цінувати неоціненну цінність тільки тоді, коли перебуваємо за крок до втрати. За щоденним викреслюванням пунктиків зі списку «тисяча й одна справа» на сьогодні не встигаємо просто жити. Але ж хочеться, аби кожна мить набула сенсу, щоб з'явилася мета й обов'язково задоволення від шляху, який доводиться подолати до її реалізації.

Ось глядиш – і дощ закінчився, і паста, а заодно з нею – і навчання. Немає куди спішити. Краще зробити зупинку самостійно, щоб усвідомити, куди, а головне, із якою швидкістю рухається потяг «Народження–життя...» і чи нам до вподоби пасажири, котрі з нами прямують. Усе це – наш вибір. Нам під силу змінити всі «ну нехай, колись буде краще». Бо це «колись» – сьогодні.

Чи правильно ми розуміємо Василя Симоненка: «І жити спішити треба»? Так, потрібно! Тільки справді жити, а не прожити, постійно бігти кудись, чекати завершення чогось, бо як диктує доля, ми тут не господарі, а гості. Будьмо в моменті! І не забуваймо подвигу наших захисників та пам'ятаймо ціну кожного дня в такий непростий час.

Тетяна ЛЕСЮК,
«Погляд».

АНЕКДОТИ

Українські волонтери волонтерять-волонтерять, усі червоні хрести переволонтерять, усіх без бронжилетів забронжилетять, без тепловізорів затепловізорять, а недобайрактарених забайрактарять, усі збори й банки закривають та збирають, і

це ще долари не міняють.

В Україні досі немає ядерної боеголовки лише тому, що її не замовили у волонтерів.

Волонтери можуть знайти все й будь-кого. Навіть хлопця для

уже понад п'ять місяців війни. Люди все ще активно допомагають армії, хто чим може. Здавалося би, які думки, крім очікування перемоги та про нищення ворогом рідної Батьківщини? І все ж хвилює й сумнівне відчуття, коли після важкого робочого дня збираєшся... відпочивати. Або тим паче у вихідний.

Студенти УжНУ – не виняток. На анонімне опитування в одній із соцмереж «Як ти борешся із цим?» часто отримувала сумну відповідь: «Ніяк». Проте знайшлася й ті, хто якимось намагається вирішити проблему. Зокрема, здобувачі фаху розповіли, що для них найкращий спосіб розв'язати за сучасних реалій – прогулянка з друзями або ж заняття спортом. «Часто, коли згадую хлопців на передовій, розумію: роблю недостатньо. Про-

те не знаю, чим ще допомогти. Гроші максимально переказала ЗСУ. Та все ж... Тож у такі миті єдиний вихід – волонтерити. Нерідко, звісно, у цій справі перевагу віддають дорослим, а молоді відправляють додому. Але мене це не засмучує. Навпаки, захоочує ще більше робити щось для наших Героїв», – повідомила Олександра. Як бачимо, благодійність є непоганим варіантом відчувати себе корисним.

Зрештою, проблема відпочинку в час війни переслідує й мене. Притому із самого початку повномасштабного вторгнення загарбників. Уже відтоді визначилася: потрібно щось робити. Отож і волонтерю, і займаюся спортом, і навіть спробувала себе в безлічі нових занять. Зокрема, в'язала під заспокійливу музику. Притому згадувала, як плела маскувальні сітки. Прогулянка

теж додає сил, очищує думки, дає можливість рухатися далі до перемоги з натхненням. Якщо ж іще й працювати, то почуття провини за те, що відпочиваєш, поки хтось воює, узагалі мінімальне.

Головне, напевно, пам'ятати: відпочивати – нормально. Ти працюєш, витрачаєш сили, тож і маєш право на дозвілля. Саме під час відпочинку відбувається перезарядка організму. Після цього знову легко повертатися до справ і трудитися далі на благо країни. Ну і пам'ятаймо: хлопці на фронті захищають нас. Нерідко й самі в соцмережах просять не думати про відчуття провини. Тому навчаймося, працюймо, але й не забуваймо про відпочинок! Однак із думками та діями, що наближають перемогу...

Марія КЛЮЧАК,
студентка
відділення журналістики.

Майбутні педагоги на канікулах...

Літо – канікули, час відпочинку та здійснення мрій. Літніх – зокрема. Хтось марить тим, щоб поніжитися на сонці, а хтось продовжує працювати для реалізації планів. Про вільні хвилини розпитувала друго- та третьокурників, зокрема, факультету суспільних наук...

Олександра Пумпинець: «Ще з першого курсу намагалася трудитися задля додаткового заробітку. Удало поєднувала навчання та роботу, хоч і вакансії були не з легких. Однак для студента немає нічого неможливого. Нині працюю в дитячому кафе. Найбільше подобається дружний колектив, близько до дому, а головне – діти. Досвід спілкування та вміння знайти підхід до маленьких здобула тут. Так, уже канікули, але я продовжую працювати. Лише у вихідні відпочиваю, адже ще молода...»

Андріана Якубець планує знайти роботу на залишкову частину літнього періоду. Студентка на канікулах уже точно визначилася: хоче спробувати працювати з дітьми. Найкраще, на її думку, бути нянею. Це допоможе максимально заглибитися в процес та знайти спільну мову з майбутніми учнями.

Ангеліна Стегура: «На другому курсі вже мала дві роботи, де продовжую досі трудитися. Ба більше, я поєднувала навчання

за спеціальністю «Початкова освіта» денної форми й за спеціалізацією «Реклама та зв'язки з громадськістю» заочної з працевлаштуваннями, вокалом та додатковою англійською мовою. На канікулах планую ще піти на танці, але це згодом...»

Катерина Клопотар, голова студентської ради, майбутня вчителька початкових класів, теж планує працювати. Правда, поки ще визначається з місцем.

Анастасія Боженко після закінчення другого курсу стала поглиблено вивчати англійську мову. Але не всі налаштовані зі студентської онлайнметушні та практики одразу поринути у вир заробітку. Комусь потрібен відпочинок, хтось хоче саморозвиватися, хтось подорожувати.

Утім, відомо: щоб ефективно працювало майбутнє нації, потрібно і трудитися, і відпочивати. Як казав видатний німецький педагог-демократ Адольф Дістерверг: «Тільки рішуча людина, енергійна, із твердим характером, така, що знає, чого вона хоче, чому вона хоче і які засоби ведуть до виконання її волі, – тільки така людина може виховати рішучих, енергійних, сильних характером людей». Віряться, це все – і про наших студентів!

Андріана СНАРСЬКА,
студентка
відділення журналістики.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

Читайте «Погляд» на сайті Ужгородського національного університету за покликанням: uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-poglyad/issues. А з найважливішими матеріалами номера ознайомлюйтеся на сторінці газети в соціальній мережі «Фейсбук»: www.facebook.com/uzhnu.poglyad.

Нагадувати світу про війну в Україні покликана виставка «Нескорена Україна-2022», яку ініціювало регіональне відділення Асоціації міст України. Презентація-показ пересувної експозиції тривала у фое на другому поверсі Закарпатського облмуздрамтеатру. Окремий стенд показує й діяльність УжНУ в цей непростий для країни час. Виставка вже мандрує за кордоном: її показують на кількадеденних акціях у 15 містах-побратимих і партнерах прикордонних регіонів Угорщини, Словаччини, Польщі та Румунії.
Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

КРАЩИЙ МАТЕРІАЛ

Кращим матеріалом «Погляду» в #6 (259) редакція визнала нарис про Ларису Мельник «Рай схожий на бібліотеку...» Володимира Тарасюка.

Найрейтинговіший матеріал за кількістю переглядів у фейсбук – ця ж публікація. Вітаємо автора!

ПОГЛЯД

Орган вченої ради Ужгородського національного університету. Замовлення № 1320. Ціна – безкоштовно. Виходить щомісяця. Номер підписано до друку 26.07.22. Засновник і видавець – ДВНЗ «Ужгородський національний університет». 88003, м. Ужгород, вул. Підгірна, 46. Номер надруковано у видавництві «А-Прінт»; 46010, м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. Тел.: (352) 52-27-37, 067-350-17-94. Наклад – 1000 примірників. Формат А3, 2 м. друк. арк. Реєстраційне свідоцтво ЗТ № 449/41 від 7.02.2008. Відповідальність за зміст публікацій покладається на авторів. Відповідальна за випуск номера: М.Б.Гараздій.

Головний редактор:
В.Ю.ТАРАСЮК.

Художній редактор:
Т.М.ЛЕСЮК.

Коректор:
М.Б.ГАРАЗДІЙ.

Адреса редакції: 88016, м. Ужгород,
вул. Університетська, 14 (ауд. 424).

Поштова скринька:
poglyad@uzhnu.edu.ua

Телефон редакції:
067-880-85-71.